رواية الحديث انتساب الى رسول الله ص چون روایت
گر حدیثی روا نسبت آن درست کی برسول نفی نقل زان مور نقص
رعونات النفس تتبعها فانکه
رعنا شعار نفس خسیس پیر سازد ترا بدام برنج تا بود در دست رعنا نفس
دفع الحق عند غلبات النفس
بر او در ارز دشمنی مینج راه حق بر گرد کام
بر تو حیف نفس که کند غلبه گر تو مردی رعایت حق کن
رفيق المرء دليل عقله
نفس بد هست مرد در نقل بیبخ عاقلان را رسم
قدر هر کسی بقدر عقل اوست مرد با عقل او رفیق بود
زن الرجال بموازينهم
راه نمود مردی عقل بی طریق بود
قدر هر کسی بقدر او دانند نقل ایست از سخن مردان
زر المرء على
نمودن ار خواهی آن نشاید بجز موازنه شان
تدبر اکرمه الملك
دیدلا بستان نخوست وطن زجان کز تو
کسی که دل برده ای عزیز آنچنان زیادت کن
زهد العامي مضلة
عالما تو طلب زعام بیر زهد عامی
کی زاکلیست زهد عالم بود طریق نجات زهد عامی تمام کراهیت
زيارة الحبيب اطراء المحبة
دیدار دوست فزون دولت
عقل از آن کرده اندازه گر زیارت کنی زیادت دوست
رحمة الصالحين رحمة
بهی کند باده با بران نیکو کوی
بعد بر صالحان بود رحمت رحمت صالحان بکن زیرا که رحمت صالحان
رحمة العاقل كثيرة
رحمت بچون رسید احمق را
گر بعقل از نکاه بی تکلیف عقل بود رحمت عاقلان
زلة العاقل كثيرة
گناه نخوار کن کثرت احمق از گناه
خواه و اگر عاقل بود یقین مید کند از کسی بجد بسیار زوال العلم
اهون من موت العلماء علما را رشد نکو لاشد بحدیث صحیح معلم
بی المثل گر زوال آید علم بهتر از مرگ عالم است ای تو زوايا الدنيا

دوام السرور برؤية الاخوان دیدن
هست بدی برادران دیدم
شاد در است ایک اشی در نهان از دوستان پیش شادی و ایمنی در ان لطف
دولة الارذال آفة الرجال
که بود برادران بینی
خود با نیکان فخر کرده دل خلق از ستم بر ایشان رفت
دينار الشحيح حجر
تو نسود راست منده آنچه روزگار بر ایشان
منجر از زر بود فرا ایشان بهره ور بست زان دل نگنست
دين المرء حسبه
بدست بخیل شمار زرنی که آن سنگ است
هر که بلا نیت دین خواند او بس بل بجمعی بیکی او با شد
دولة الملوك
در است ار خواهی مرد ملوک دست دین او باشد
في العدل
خسروی کو بعدل و داد برفت شاهی از دو برفت
شاهی از نا بر ست عدالت کنی هست در عدل ملک سلطان
دار
من جفاك تجملا
ستم خلق اگر کشو بسیار بوفا با همه
هر که با تو جفا کند با وی تا تجمل سازیش دارا کی
ادم على الظلم
الغيظ تحمد عواقبك
تو با نفس بجهاد کشیده
خشم داری حجه دایا خشم سلاوز مخور تا که عاقبت شود محمود
الشح من الاشتغال بر
نکو خبر کرت حمل
روست شغولیه گر کند کسی خدمت جز او
ان خدمت بدوست مشغولی
در الطاغي في طغيانه
هر که در معصیت
آید چو نیک او خواهی قابل خیر نیست بگذاری هر که
ذنب واحد كثير والف طاعة قليل
طاعت کن بیشی از آن کت بحد وجه علوم هست بسیار
نیک باشد هزار طاعت کم
دواة السلاطين محرقة

لتغنى صحبت تو ... هر که ...
ذكر الاولياء ينزل الرحمة
بجو تو نیز ذکری ز آنکه
جهان کنی با ... ذکر او
رحمت حق ... ذل المرء في الطمع
خلق ... دلیل طمع
همه ... خوار ... بطمع باشد
الفقر عزيز عند الله
حرمت خوار علی ...
ذلاقة
اللسان راس المال
هر که دارد زبان خوش با خلق مال دارد
زبان ... سر مال
ذکر ا
لشباب حسرة
بجو یاد کردن ... حاصل
ذکر الموت جلاء
القلوب
از جوانی ... حسرت
زیا ... دل
رؤية الحبيب جلاء
لعين
چشم ... دوست
ربع اباك
ديدن ... لطف
يراعك ابنك
نیک ... مکافات
رفاهية
العيش في الامن
رتبة العلم اعلى الرتب
علم ... مرتبه ها ... طلبه
علم خوان ... رزقك يطلبك فاسترح
تو ... طلبه ... مطلب
رسول الموت الولادة
زادن ... مرگ

لفقراء تزود شکرا ساعی هر که هست که [illegible] سپاسی او
کند طغیان [illegible] هر دست [illegible] زیاده که شکر [illegible] فقر [illegible] غنی و درویش [illegible]
جل من لا یموت کسی [illegible] جهان بزرگ نشد [illegible] جم [illegible]
حلم المرء عونه هر که [illegible] بزرگ [illegible] [illegible] بزرگ
[illegible] جهل علم [illegible] کرد [illegible] علم [illegible]
حلی الرجال الادب حلی النساء
[illegible] حلم [illegible] زینت [illegible] زینت مردان [illegible] ادب [illegible]
الذهب [illegible] زینت [illegible] ادب [illegible]
حیاء المرء
ستره پرده [illegible] [illegible] آن [illegible] حیا [illegible]
حیا [illegible] حموضات نقطها الخیر
من حموضات الکلام حرقة الاولاد محرقة الا
کباد
[illegible] آدمی [illegible] احباب [illegible] در دل و جان
حسن الخلق غنیمة [illegible]
آدمی [illegible] خلق [illegible] حسن [illegible] خلق [illegible]
[illegible] نیک خلقی غنیمت [illegible] عدم الوفاء من
لا اصل له [illegible] وفا [illegible] اصلی [illegible]
[illegible] اصل حرفة المرء کنزه
[illegible] [illegible] در [illegible]
[illegible] خف الله تامن غیره [illegible]
[illegible] از خدا [illegible] جلال [illegible]
از غیر [illegible] خالف نفسک تسترح هر که [illegible]
نفس [illegible] [illegible] دشمن [illegible]
تا [illegible] راحت خیر الاصحاب من یدلک علی

الخیر [illegible] [illegible] از [illegible] آن
[illegible] خاب صفقة من باع
الدین بالدنیا [illegible] جهان [illegible] آخرت [illegible]
[illegible] خلیل المرء دلیل عقله [illegible]
[illegible] عقل [illegible]
دلیل عقل [illegible] خوف الله یجلو القلب دل [illegible]
[illegible] خوف [illegible] دل [illegible]
خلو القلب خیر من ملاء الکیس دل [illegible]
[illegible] خلوص
الود من حسن العهد [illegible]
[illegible] عهد [illegible] خیر
النساء الودود الولود [illegible]
[illegible] زنان [illegible] دوست [illegible]
خیر المال ما انفق فی سبیل الله [illegible]
[illegible] صدقه [illegible]
دواء القلب الرضا بالقضاء [illegible]
[illegible] الرضا بالقضا [illegible] [illegible] القضا
خدای عز و جل داء النفس فی الحرص [illegible]
[illegible] نفس [illegible]
[illegible] دلیل عقل المرء قوله دلیل اصله فعله [illegible]
اصل عقل [illegible] دلیل [illegible] دلیل عقل
[illegible] دواء الاخوان رؤیة الاخوان
[illegible] [illegible] دیدن [illegible]

ورد [illegible] برکت هست [illegible] [illegible] تا یابی
برکت [illegible] برکة العمر فی حسن العمل [illegible]
از [illegible] عمل [illegible] برکت عمر [illegible]
عمل [illegible] بلاء الانسان فی اللسان [illegible]
[illegible] زبان [illegible]
برّک لا تبطله بالمنة منت [illegible] [illegible]
کن [illegible] [illegible] باطل [illegible] بشاشة
الوجه عطیة ثانیة [illegible] عطا [illegible] تازه روی [illegible]
[illegible] عطا [illegible] تازه روی عطا [illegible]
[illegible] بقیة العمر لا قیمة لها [illegible]
[illegible] بقیة عمر [illegible] توکل
علی الله [illegible] توکل [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] تاخیر الاسائة من اقبال
[illegible] [illegible]
[illegible] تکاسل المرء فی الصلوة من ضعف الایمان
[illegible] [illegible] [illegible]
ضعف [illegible] تدارک فی آخر العمر ما فاتک فی اوله [illegible]
[illegible] [illegible] در اول عمر
آخر عمر [illegible] تفاءل بالخیر تنل [illegible]
[illegible] تاکید
المودة فی الحرمة [illegible]
[illegible] تغافل عن المکروه
توقر [illegible]
[illegible] تواتر الایدی علی الطعام برکة [illegible]
[illegible] برکت
[illegible] تطرف بترک الذنوب [illegible]

[illegible] تواضع
المرء یکرمه [illegible] تواضع [illegible]
[illegible] ثلث مهلکات بخل و هوی
و عجب [illegible]
[illegible] ثواب الاخرة خیر من نعیم
الدنیا [illegible] عقل [illegible] ثواب
آخرت [illegible] ثبات النفس فی الغذاء و ثبات
الروح بالغناء [illegible] روح [illegible]
[illegible] ثبات [illegible] ثناء الرجل علی
معطیه [illegible] عطا [illegible] ثنا [illegible]
[illegible] عطا [illegible] جف بما تجد [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] جهد المقل کثیر هر که [illegible] [illegible]
[illegible] جمال
المرء فی الحلم [illegible] حلم [illegible] علم [illegible]
[illegible] جلیس السوء شیطان
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] جولة الباطل ساعة
و جولة الحق الی الساعة [illegible] باطل [illegible]
[illegible] حق
جودة الکلام فی الاختصار [illegible] سخن [illegible]
[illegible] سخن [illegible] سخن [illegible]
جلیس الخیر غنیمة از صحبت [illegible]
[illegible] جالس

شرح الاربعين از تصنیف [illegible] السلطان [illegible]

ثبت از تصنیف عجیب وغریب که بدین اربعین کرد وصل

من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه [illegible]
[illegible] ترجمان قرآن ○ [illegible] رباعیات بازیست ○ [illegible]
لیس الشدید بالصرعة انما الشدید الذی
یملک نفسه عند الغضب پهلوان آن نیست [illegible] ○ پهلوان
[illegible] پهلوان آن بود که گاه غضب ○ نفس اماره را [illegible]
الحزم سوء الظن حزم بود آن که [illegible] ○ در حق
خلق [illegible] ○ در همه کار احتیاط کنند ○ تا زهر کید [illegible]
العلم لا یحل منعه [illegible] ○ که علم [illegible]
مستحق [illegible] ○ مستحق را از آن [illegible] **البلاء موکل**
بالمنطق هر که شد مبتلا [illegible] ○ بلای عجب [illegible]
هر بلای که [illegible] ○ بیشتر از [illegible] گفتار است **النظرة سهم**
مسموم من سهام ابلیس [illegible] زلف [illegible] ○ [illegible]
دام ابلیس ○ هر نظره [illegible] زهر آلود ○ که [illegible] ابلیس است
لا یشبع المؤمن دون جاره هر که در [illegible] مسلمانی
باشد [illegible] ○ [illegible] همسایه
ایمان المرء یعرف بایمانه هر که [illegible] قول ایمان دارد
[illegible] ○ [illegible] ایمانست ○ [illegible]
اظهار الغنی من الشکر [illegible] شکر حق بجا آورد ○ از [illegible] نعمت
[illegible] ○ [illegible] اهل یقین [illegible] شکر
ادب المرء خیر من ذهبه [illegible] بهتر از زرست ادب ○
ادب [illegible] زیور است ○ [illegible] ادب [illegible] زرست ○ ادب [illegible]
بهتر از زر است **اخوک من واساک فی الشدة** [illegible]
هر کسی که [illegible] ○ این سخن [illegible] ○ [illegible]
[illegible]

[illegible] **الدنیا ملعونة وملعون ما فیها**
الا ذکر الله [illegible] ○ [illegible]
[illegible] ○ در عالم [illegible] **لعن عبد**
الدینار لعن عبد الدرهم [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
دم علی الطهارة یوسع علیک الرزق
[illegible] ○ فاقه و فقر [illegible] ○ [illegible] طهارت
[illegible] ○ [illegible] **لا یلدغ المؤمن من جحر**
واحد مرتین [illegible] ○ [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
العدة دین [illegible] ○ عیب [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
المجالس بالامانة [illegible] ○ [illegible]
امانت [illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
المستشار مؤتمن هر که در مشورت [illegible] ○ [illegible]
[illegible] ○ [illegible]
السماح رباح [illegible] ○ [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
الدین شین الدین [illegible]
هر که [illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
القناعة مال لا ینفد [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]

ادب عیالک تنفعهم [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ تا [illegible] ○ [illegible]
احسن الی المسیء تسده [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
اخوان هذا الزمان جواسیس العیوب
[illegible] ○ [illegible] **استرح**
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
النفس بالیاس [illegible] ○ [illegible]
الاداء الذی [illegible]
[illegible] ○ [illegible]
الدین [illegible] **اخفاء الشدائد من المروة**
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
بر الوالدین سلف [illegible] ○ [illegible]
الظفر بعد [illegible] ○ [illegible]
الصبر [illegible] ○ [illegible] **برکة المال فی اداء**
الزکوة [illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
[illegible] ○ [illegible] **حب الدنیا**
خیر [illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
[illegible] **بکاء المرء من خشیة الله قرة**
عینه [illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
باکر بالخیر تسعد [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
بطن المرء عدوه [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
[illegible] **بکرة السبت والخمیس برکة** [illegible]

[illegible] **الصبحة تمنع الرزق** [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
[illegible] **آفة السماح المن** [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
السعید من وعظ بغیره [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
کفی بالمرء اثما ان یحدث بکل ما سمع [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
کفی بالموت واعظا [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
خیر الناس انفعهم للناس [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
ان الله یحب السهل الطلق [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
تهادوا تحابوا [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
اطلبوا الخیر عند حسان الوجوه [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
زر غبا تزدد حبا [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
طوبی لمن شغله عیبه عن عیوب الناس [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]
الغنی الیاس مما فی ایدی الناس [illegible]
[illegible] ○ [illegible] ○ [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

صحیح ترین حدیثی که راویان مجالس دین و محدثان مدارس یقین املا کنند حمد و ثنای حضرت حق است که جامع بود و معجزبیان حیث خود کرد داند و آزار آن کلام کامل و خطابی شامل خود داند و نقل روایه نقل یکی شد و هوش صحراویان از سعادت صحبت ورسانیده و بنور علم ایشان و عمل موجب علم از ظلمات ضلالت ایشان رسانید صلی الله علیه و آله و نقله علوم و حفظه ادام اما بعد این چند کلمه است از کلمات که سهولت فهم و حفظ آن صلی الله علیه و بنظم فارسی ترجمه کرده مراد امید وار آنست که ناظم ترجمه او روز رستخیز از شفاعت ... حدیث یستشفعون به داخل شود و فوز سعادت بر او بخشد الله تعالی یوم القیمه فقیها عالما و اصل کرده ... العصمة والتوفیق وصلی الله علی محمد و آله و صحبه اجمعین کلمة الاولی

لا یؤمن احدکم حتی یحب لأخیه ما یحب لنفسه هر که سوی القوم مؤمن ... که از سر جان و دل ... خواهد او را در ... آنچه از بهر خویشتن خواهد

من أعطی لله ومنع لله وأحب لله وأبغض لله هر که در حب و بغض و منع و عطا نبود ... بل از حق ... نقد ایمان ... بر محک عمل حق کامل

المسلم من سلم المسلمون من یده ولسانه مسلم آنکس بود بقول رسول که جهان ... سالم ... نشد از فعل و قول او سالم

خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن البخل وسوء الخلق بخل کی ... ره ایمان ... آنکه در ... نشود ... جمع ...

یشیب ابن آدم وتشب فیه خصلتان الحرص وطول الأمل آدمی را ... بر زمان در ... نشود ... صفت حرص ... طول امل

من لم یشکر الناس لم یشکر الله ... نعمت ... شکر ... که از خدا ... کند ...

من لا یرحم الناس لا یرحمه الله

أوحش الوحشة العجب ... به ... در ... دارند ... هر که در ... جلیس ...

أغنی الغنی العقل ... نادان ... بهتر ... از خود ... عقل

الطامع فی وثاق الذل ... که از ... عقل ...

احذروا نفار النعم فما کل شارد بمردود ... نعمت ... باز ... آرد

أکثر مصارع العقول تحت بروق المطامع آفت عقل ... از طمع ... عقل ...

من أبدی صفحته للحق هلك هر که با حق ... جهان ...

إذا أملقتم فتاجروا الله بالصدقة ... صدقه ... هست ...

من لان عوده کثفت أغصانه هر که ...

قلب الأحمق فی فمه ...

لسان العاقل فی قلبه هر که او ...

من جری فی عنان أمله عثر بأجله

لا خیر فی ... هر که ...

من هتك ستر أخیه هتکت ستر ... گردد پرده او

پاره بینی نقاب چو او ره

من جری فی عنان أمله عثر بأجله ...

إذا وصلت إلیکم أطراف النعم فلا تنفروا أقصاها بقلة الشکر ...

ما أضمر أحد شیئا إلا ظهر فی فلتات لسانه وصفحات وجهه هر که چیزی نهفت ...

اللهم اغفر رمزات الألحاظ وسقطات الألفاظ وشهوات الجنان وهفوات اللسان ...

إذا قدرت علی عدوك فاجعل العفو عنه شکرا للقدرة علیه ...

البخیل مستعجل للفقر یعیش فی الدنیا عیش الفقراء ویحاسب فی الآخرة حساب الأغنیاء ...

لسان العاقل وراء قلبه ...

قلب الأحمق وراء لسانه ...

... عاقبت ...

رب طمع کاذب ...

البغی سائق إلی الحین ...

فی کل جرعة شرقة ومع کل أکلة غصة ...

من کثر فکره فی العواقب لم یشجع ...

إذا حلت المقادیر ضلت التدابیر ...

إذا حل القدر بطل الحذر ...

الإحسان یقطع اللسان ...

الشرف بالفضل والأدب لا بالأصل والنسب ...

أکرم الأدب حسن الخلق ...

أفقر الفقر الحمق ...

... وحش

الحرمان مع الحرص اگرچه از حرص بنده شد هر دو ده باشی مستمند و نالان از [illegible]
از ده حرص در [illegible] هر که از حرص نشینی حرمان نشینی الراحة مع الیاس
هرچه دل دارد امید بستن هرچه [illegible] هست چه راحت هست چون ندیدی امید
از دگران هرچه آن راحت حاصل است من کثر مزاحه لم
یخل من حقد علیه او استخفاف به هر که سازد مزاح پیشه
خویشتن را [illegible] کرده در همه دیده سبک باشد [illegible]
گران کرده عبد الشهوة اذل من عبد الرق هر که او
هست بنده شهوت هست طبعش خسیس و طبع لئیم بنده شهوت است
در خواری بدتر از بنده خریده بسیم الحاسد مغتاظ
علی من لا ذنب له هست [illegible] خشم آگنده بر کسی [illegible]
هیچ گناه نعمت خلق دیده [illegible] رنجه باشد ز اصطناع اله
کفی بالظفر شفیعا للمذنب بر گنه کار چون شوی قادر
عفو کن زانکه [illegible] شفیع کسی نخواهد ظفر تو
شفیع او بس هست لا تتکل علی المنی فانها بضائع
النوکی تکیه بر آرزو مکن که هر آنچه آرزو [illegible] بخشد حق هر که بر آرزو
کند تکیه بر عاقلان [illegible] احمق الیاس حر والرجاء
عبد گر [illegible] ز مردمان [illegible] امید [illegible]
امید [illegible] آزادی ظن العاقل کهانة
[illegible] ظن عاقل [illegible]
[illegible] در اصابت [illegible] من تفکر اعتبر [illegible] در کار
[illegible] بهره اعتبار ازان [illegible] هرچه آن [illegible]
[illegible] العداوة شغل القلب هر که پیشه کند عداوت [illegible]
از همه چیز [illegible]
[illegible] بستن دل [illegible]

الادب صورة العقل [illegible]
با ادب [illegible] در همه احوال [illegible] عاقل آنست که ادب
[illegible] لا حیاء لحریص [illegible]
[illegible]
من لانت اسافله صلبت اعالیه هر که باشد ضعیف [illegible]
[illegible]
من [illegible] فی مجانبة [illegible] هر که [illegible]
[illegible]
[illegible] السعید من وعظ بغیره [illegible]
[illegible]
الحکمة ضالة المؤمن [illegible]
[illegible] الشر جامع
لمساوی العیوب [illegible]
کثرة الوفاق نفاق
[illegible]
وکثرة الخلاف شقاق [illegible]
رب امل [illegible]
خائب [illegible]
[illegible] رب ساع فیما
یضره [illegible]
[illegible] رب رجاء
یؤدی الی الحرمان [illegible]
[illegible]
[illegible] رب ارباح یؤدی الی الخسران

لا زیارة مع زعارة [illegible]
[illegible] لا مروة لکذوب
هر که [illegible]
[illegible] لا وفاء لملوک

لا کرم اعز من التقی [illegible]
[illegible] لا شرف اعلی من الا
سلام [illegible]
[illegible] لا معقل احصن من الورع [illegible]
[illegible] لا شفیع
انجح من التوبة [illegible]
[illegible] لا لباس اجمل من السلا
مة [illegible]
[illegible] لا داء اعیی من الجهل علم
[illegible]
[illegible] لا مرض اضنی
من قلة العقل [illegible]
[illegible] لسانک
یقتضیک ما عودته [illegible]
[illegible]
المرء عدو ما جهله [illegible]
[illegible] رحم
الله امرءا عرف قدره ولم یتعد طوره [illegible]
[illegible]

اکبر الاعداء اخفاهم مکیدة
[illegible]
[illegible] النصح بین الملا تقریع [illegible]
[illegible]
[illegible] اعادة الاعتذار تذکیر للذنب
[illegible]
[illegible] اذا تم العقل نقص الکلام [illegible]
[illegible]
الشفیع جناح الطالب [illegible]
[illegible] نعمة الجاهل کرو
ضة علی مزبلة [illegible]
[illegible] نفاق المرء ذلة
[illegible]
[illegible] الجزع اتعب من الصبر
[illegible]
المسؤول حر حتی یعد [illegible]
[illegible] من طلب ما لا
یعنیه فات ما یعنیه [illegible]
[illegible] السامع
للغیبة احد المغتابین [illegible]
[illegible]
الذل مع الطمع [illegible]
[illegible]

المقتفين لمن هو عليهم وان صيرتنا من المتحصنين باحسن الحصون واحكمها واتقنها الذى من دخله وجب له الجنة وهو حصن لا اله الا الله ٥ وثبتنا الله تعالى وجميع المؤمنين والمؤمنات عند الرحيل من الدنيا بالقول الثابت وهو شهادة ان لا اله الا الله تمت

پندنامه كه حضرت لقمان عليه السلام به پسر خود وصيت كرده ۱ ...

[illegible]

۱۰۵ ... ۱۰۶ ... ۱۰۷ ...

۱۰۸ ... ۱۰۹ ...

۱۱۰ ... ۱۱۱ ...

۱۱۲ ... ۱۱۳ ...

هذه مائة كلمة من كلمات امير المؤمنين ويعسوب الدين على بن ابى طالب عليه السلام وترجمها رشيد الدين ... غفر الله له

بسم الله الرحمن الرحيم

قال امير المؤمنين عليه السلام لو كشف الغطاء ما ازددت يقينا ...

الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا ...

الناس بزمانهم اشبه منهم بآبائهم ...

قيمة كل امرء ما يحسنه ...

من عرف نفسه فقد عرف ربه ...

المرء مخبوء تحت لسانه ...

من عذب لسانه كثر اخوانه ...

بالبر يستعبد الحر ...

البخل جلباب المسكنة ...

الحاسد لا يسود ...

الجزع عند البلاء تمام المحنة ...

لا ظفر مع البغي ...

لا اجتناب مع الكبر ...

لا بر مع الشح ...

لا صحة مع النهم ...

لا راحة مع الحسد ...

لا شرف مع سوء الادب ...

لا محبة مع مراء ...

لا اجتناب من محرم مع حرص ...

لا سؤدد مع انتقام ...

لا صواب مع ترك المشورة ...

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل البلية عطية للموحدين من اوليائه المقربين المذعنين الموقنين بلا اله الا الله ۝ وحبا المخلصين من عباده الاصفياء بحباء واضحة وصلات كافية من انواع المحنة والعناء ليتقربوا بها اليه وليشهدوا له كما شهد لنفسه بانه لا اله الا الله ۝ وصيّر سبباً و وسيلة لحقن الدماء والاموال من السفك والنهب بغير الحق قول لا اله الا الله ۝ وصلى الله على نخبة المنتجبين بلا ميّن ومصطفى الانبياء المصطفين سيدنا ونبينا محمد واله الذين حاربوا وقاتلوا الباغين على الاقرار بان لا اله الا الله اما بعد فواعبرتاه ثم واعبرتاه انظروا الى رهط ما نظروا في وصية نبيهم في حق عترته ويدعون انهم يتدينون بدينه و ملته ويتخذون الهتهم اهوائهم حباً للدنيا وطمعاً في زخارفها وهم يقولون بالسنتهم ولا يعتقدون بافئدتهم لا اله الا الله ۝ فواثبوراه ثم واثبوراه الذين سوف يدعون ثبوراً و سيصلون سعيراً فانهم كانوا يؤذون الله و رسوله والمؤمنون فلهم نار جهنم وساءت مصيراً

مصيراً لا سقيهم الله تعالى من حياض رحمته شربة ولا تكن عين هوى لا خرى بوا اولئك لم تغير فواغر من حجر لا اله الا الله ۝ فالويل ثم الويل والتب ثم التب الذين ما رعوا حرمة حريم اهل بيت سبط الرسول وانتهكوا احجاب عايذ المجد ذات الطاهرات من ذرية مهجة قلبه وهي البتول واستحلوا ما حرم الله عليهم فعليهم ما عليهم بحرمة لا اله الا الله ۝ فتعساً لهم ثم تعساً لهم على ما فعلوا وبئس ما فعلوا سيجزيهم الله جزاء ما عملوا وذلك بما كسبت ايديهم كانهم لما ظهر عنهم لم يكونوا قائلين بلا اله الا الله ۝ فواحسرتاه على قوم فرطوا في جنب الله واحلوا اهراق دماء الشهداء السعداء في ارض كرب بلاء التي تورث الكرب والبلاء وابا حوا ايقاع ما اوقعوا على ثاني اقل سيدي شباب اهل الجنة وثالث ثاني الائمة ورابع اربعة المعصومين وخامس خمسة اصحاب الكساء من ال طه ويس وهو مولنا ومولى الثقلين ابي عبد الله الحسين عليه السلام عظم الله اجورنا واجوركم بامعاشر المحبين من اصحاب العزاء بمصابنا وبكائنا على من هو شرط من شروط لا اله الا الله ۝ لنكرك اللهم على ان جعلتنا من التابعين لهم والمعتدين لنصرتهم وطلب ثارهم مع امام منصور منهم لا من

قطعه

زى طبع [illegible]

[illegible] زنيا بجوزنقنم

فعولن فعولن فعولن فعول

[illegible] تقاربيتم

[illegible]

قطعه

[illegible]

[illegible]

صلح [illegible] ٢ ٣ ٤

[illegible] ٥ ٦

قطعه

[illegible]

[illegible]

فاعلاتن مفاعلن فعلن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

یکی بولدی صوقنچ و طاجی
بوز تنجیی و طالبی ایو ستاده
اوزاو اصلی است بچه عماد
جر جر بانک کبوتر جز جز بانک قمر
صباح بانک روبسو ... بانک آهو
تیح بانک سگ ... بانک ... عوغا
نعیب بانک کلاغ و ... بانک ... کرکسی
صفیل بانک زکی ... بانک ...
نیق بانک حار و وار بانک بقر

جزر و جوز طاسی ... است افتاده
عملی دور درا حقیقت دان
ای و ... چار دالی چو سواد
مختلف در میان ... و ...
... جای ... و قلب و فواد
... جا ... و ...
قرار و طی ... ز خفیه از اضداد
... و ... دوام در ... ستاد
... سنجی در کوه و ...
... و ... است ...
... صبح و دلق

166

بی فرقه اصطلاح [illegible] دال [illegible]

معلوم داف [illegible] جامع

چون الحاف [illegible]

[illegible]

قطعه

[illegible] مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

[illegible] مفاعیل فاعلن

دو [illegible]

داخل [illegible]

[illegible]

162

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

[illegible]

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

[illegible]

163

[illegible]

[illegible]

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

[illegible]

فاعلاتن مفاعلن فعلن

[illegible]

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

[illegible]

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

تعجب ... آمده ... [illegible]

شاه ... عالم ... [illegible]

... دلیل ... [illegible]

حقی ... [illegible]

چوکل ... [illegible]

... [illegible]

ادیبه ... ادب ... آموزدن ادب ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

زیب و زنگی [illegible]

[illegible]

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

[illegible]

ب ١١

باغضا الرسل اولى الفهم الى العرب مع
النجم ومن طهرنا احدثنا الكهف من الرسل
لنا عن الحلة بالطهر ابا القاسم ذو الرافة
ابا الغضب والرحمة والقسوة والقوة والقدر
ما اسم في نعمة والكهف والحجر محلى ظلام القفرة
حروف اربعة في نور ضحا المتعة مصباح دجى
يملك الملوك والرعية الحلة مبدى نهج الحق ومخفى سبل
وليخاف الموت والقضية الضيق وهي تحرى في تجزه الصم
ميثاق العدل والانصاف في الصدر وكله الضنى وهي حنوله
فهو لظا الخلق والاخلاف الجذع وانشق له البدر وهي ابد والله
فقضيه يخوف للدنيا باصحاب خصوصا شيع الغاب
وانه سكران لا ينفق الضادون في ابيضة الادوي في الطاء
سيمة ملكه في ذوق في امرى الزهى جاويه ثم الفرز بهف
وكم وينعقد في الحصة النسب الطاهر بحر الكرم الزاخر
من زولة القرص مجلى غسق الليل
ومن خاطب ثعبان ومن علم جبريل
امام طل غالب نعوا بنى غالب
مولاى على ابن ابى طالب محيى سنن الله
عن الباهى شموس الفضل الغر اقطاب
الرتبة اخيار رحمة الرشد انوار هدى انهم قد بان
لنا الغر في الرشد ذووا اسعد الغر وعنهم نقل
العلم رفيهم قرن الوحى مصابيح تضيء في دجى
زهد وتقوى فعليه وعليهم صلاة الملك الخالق
ما بحجة الخلق وما غردة الورق

ومالا سل سنا البرق طنا البرق
وما سارة في الغرب وفي الشرق احاديث ندا
الباسط من بعدهم العدل مع الرفق اخا الفضل
سبل الملك الاشرف منصور الراشد
ذى الصدق كريما نسب الماجد سقف الشرف
الصاعد مججام بنى حيدرة المعظ في الحرب مواضيه
عم الضد وفي السلم اياديه على الوفد نوادا
ملك كونا الله من النور فواده على الخلق وناداه رفضاله على الطور
هام تحت الظلم مواضيه سوى ظلم جفون المقل الحور وهذى
ابادم لنا النكبة التى فذن كمالته على اجنحة النسر
واخشى بوادبه وما خفى خنا الخط وآمن مواليه من
القحط وذلك لم الصعب سهلن له الرعب ما الغيث
فاصحاه وابداه وان سهما الساهر قابر اه بالاء
مرادا يمحق الفضل وعادا خلق البخل وفي السمع
من العدل واصبح البذل اذا الدهر رمى العين
براحته الغيث وبفطنته الناس حمى طلعته
البدر وفي مغفر الليث وفي بردته البحل حمى العضد
من الثلب وادوى الاسد الغاب بما حاز في الجود
وبعض لا مثل ولا كعب ولا كسرى وشابور وجنيد
في العدل وفي الجاه لمنه واشتاء بعض الانصال في السوق
سما الشرفي نعم الروى وعلى ظلم الجهر والجرم نحاوى
فتم زوجه المجد عذارا وهما ابنته وجنته المنى
عذارا

بس ابن ابراهيم نلته
السلام عند ربهم
بهلون

دراحطت و بسطت والظهار اطباق نیز باید نمود لیکن
چون حفص که اکثر مردم بروایت او تلاوت میکنند و در
چهار موضع سکت میکنند از اینجمله در دو محل که سبب ادغام
هست که من بل ران و من راق است ادغام نمی
کند زیرا که ادغام و سکت متضاد ان اند و در حروف
مذکوره در جمیع حرف اتفاق بر ادغام متقاربین واقع
نشده و حفص را در یلهث ذلک در ارکب معنا و یلهث
ذلک والم نخلقکم نیز ادغام هست واما خاتمه در ذکر بعضی
فاتحه واخلاص بعد از قرائت قرآن فاتحه وسورها
قرآنی در هر نماز لابد است وسوره که اکثر بر السنه جاریست
که مشتمل است بر توحید حضرت باری عز اسمه و نفی انداد
برای این دو سوره بزرگوار فضیلت قرائت ذکر شده تا هرکس بر قرائت
مناسب واهل باشد بران نهج خوانند بدانکه در فاتحة الکتاب
و در جمیع قرآن اقوی است که قاری میانه هر دو کلمه باید
انفصال دهد که ملتبس بوسط کلمه نشود چنانچه دلیل و
هرب والاکنغ وایاکنس ونعل ونعبل نشود و اینچه در خواند
مذکور میشود که در این سوره طیبه کلمات مذکوره اسمای شیطان است
بعوت رسیده و نیز رعایت وقوف رتجی باید نمود که از نظم
قرآنی نیفتد چنانچه از بعض فقها منقولست که اگر وقف بر غیر
کند والضالین المغضوب کنند جایز نیست بلکه اعلی آنست که وقف
بر آیات کنند و در مالک یوم الدین دو وجه جایز است بعضی
قرا ملک خوانند و بعضی مالک و بعضی نیز ادغام میم رحیم
در ملک کرده اند و غیر این وجوه که در کتب تفاسیر و غیره آمده
مثل ملاک و ملیک و ملک یوم الدین از شواذ است

و در فاتحه مراد باد هم شفتیتی است جایز است و در قل هو الله احد دو ره قرآن

باطباق و اکثر قرا برانند که اگر اطباق آنرا برطرف کنند تا طا در بعضی
باند متبدل بدال شود و بالجمله اطباق تام مرضی است ١٣ سر زبانست با
سر دندانها چنین بالا و ان مخرج ظا و ذال و ثاست و نیز میانه ذال و ظا
اطباق ظاست ١٣ سر دندانهای علیاست با میان لب زیرین و ان مخرج
فاست ١٤ شفتینی است و ان مخرج واو غیر مدیست و میم است و
واو مخصوص است که مشترک شفتین و میم بغنه چنانچه نون نیز
از بواقی حروف بغنه اختصاص دارد و غنه آواز خیشوم است
و باید دانست که پنج حرف مصحف است بقلقله قاف و طا و باء
جیم و دال و قلقله ماخوذ است از قلق و اضطراب و حروف
مذکوره را در حال سکون قلقله سزاوار است فصل دویم در بیان مد
بدانکه مد در لغت کشیدن است و در اداء کشیدن حروف مد است
زیاده بر مد اصلی و حروف مد الف است و واو ساکن ماقبل مضموم
و یاء ساکن ماقبل مکسور و چون حروف مذکوره بهمزه یا ساکن
رسند مد فرعی عارض آن شود واما اگر حرف مد با همزه در یک کلمه باشد
آنرا مد متصل گویند و آن مد واجب است مثل ساء و سوء و جاء و اگر
حروف مد در کلمه باشد و همزه در کلمه دیگر مثل بما انزل و فی ا
نفسهم و قوا انفسکم آن مد است و آنرا مد منفصل گویند
واما اگر حروف مد بساکن رسد اگر آن ساکن لازم است چنانچه
در حالت وقف و وصل ساکن است آنرا مد لازم خوانند و این نیز واجب است
مثل ولا الضالین و ص والقرآن و اگر سکون او در حالت وقف
مثل نستعین و یرجعون و الرشاد در اینجا سه وجه
جایز است طول و توسط و قصر فصل سیم در احکام تنوین و نون
ساکنه بدانکه تنوین و نون ساکنه چون بحروف حلق
باید کرد مثل من حکیم حمید و چون بحروف یرملون رسد ادغام
باید کرد اما نزد لام و را بلا غنه چون من لدنه و غفور رحیم

و این قرائت بوقف جایز نیست و در هر محل وقف که مثل از حرف موقوف
علیه حرف متوسط باشد سه وجه طول و توسط و قصر با اسکان جایز است
چنانچه مذکور شد و اگر آن حرف موقوف علیه مکرر باشد که دم اشمام که
آن نمودن حرکت بود است جایز است و اگر حرف موقوف علیه مضموم باشد
چون نستعین بوای روم چهار وجه طول و توسط و قصر جایز است و در صراط
الصراط بعضی قرا هر دو را بصاد خوانده اند و بعضی هر دو را بسین و خلف
که یکی از روات کسائی است هر دو را با اشمام صاد خوانده و مقصود اینجا
اشمام خلط حرف بحرفست و خلاد که راوی دیگر است مراد اول
اشمام کرده و اشمام مشکلترین وجوه است و علیهم را هر دو موضع بعضی
بضم با صله نموده اند و بدانکه در هر محلی که وقف کنند اگر آخر کلمه
موقوف علیه منون است تنوین را با حرکت آخر باید انداخت
الا در حالتی که حرکت آخر فتحه باشد که الف اشباع باید نمود و اگر
تنوین انداخته باشد و در همه حالت حرکت باید انداخت مگر کسی
که روم کنند چنانچه مذکور شد اگر مستغنون بود وصل کنند و بعد از او
همزه وصل باشد که در این حالت در دو جا افتد نون تنوین
مکسور سازند جهت التقاء الساکنین و اگر آخر کلمه موقوف
علیه ساکن باشد در وقف و وصل آن فرقی نباشد و کفوا احد
بعضی بهمزه و سکون فا در حالت وصل و بواو در حالت وقف
خوانده اند و بعضی بضم فا با همزه و بعضی بواو خوانده اند و فتحه تنوین
باسقاط همزه احد نیز خوانده اند و فا را باید که حسب المقدور
احتراز از تکریر راء باید تخصیص و فتنی که مشدده باشد که مبادا دو
حرف شود چرا که تکریر با بعضی لحن است اما آنقدر زبان برحنک بلند
شود و حرکت اندکی کنند لیکن آنقدر که دو حرف مخلوط شود باکی نیست
بلکه تحرز از آن گاهی باعث خروج راء از مخرج خود میشود والله اعلم
الرسالة تجریده در تعلیم تجوید المصطفوی میر[illegible] عبد الله الموسوی [illegible]

و نون و بلاق مع الغنة مثل من ماء و عن ابیه مهین
الا وقتی که در یک کلمه حروف مذکوره با نون جمع شود مثل الدنیا
و صنوان که اینجا اظهار باید و در حروف یس و ن
والقلم را نیز اظهار میکنند و چون تنوین با نون ساکنه بباء رسد
بدل بمیم باید کرد مثل من بعد و کفی بشقاق بعید و چون
بباقی حروف رسد اخفا باید کرد مثل منکم و صاعق ذاتی فصل
چهارم در احکام راء و الف و لام بدانکه اگر را مفتوح باشد یا مضموم
مضموم الا بتفخیم باید خواند و مکسوره آنرا بترقیق و اگر ساکن
ساکن باشد ماقبل او متحرک باشد و مکسور باشد نیز ترقیق باید
نمود و اگر مفتوح و مضموم شود تفخیم باید نمود و اگر را ساکن
ماقبل مکسور بحرف استعلا رسد مثل لبالمرصاد از اینها
بتفخیم خوانند و در فرق تفخیم و ترقیق هر دو تجویز نموده اند
و اگر کسره ماقبل را عارضی باشد مثل ان ارتبتم نیز تفخیم باید
ماند و اگر ماقبل راء ساکنه نیز ساکن باشد در ماقبل او نظر کنند
اگر مکسور باشد بترقیق خوانند فصل پنجم در ادغام مثلین و متقاربین
بدانکه قرار اتفاقست در ادغام دو حرف که متماثل یکدیگر
باشند اگر حرف اول ساکن باشد خواه در یک کلمه باشند مثل یدرککم
الموت و خواه در دو کلمه مثل فاضرب به و متجانسین اتفاق
نموده اند در ادغام ذال و ظاء معجمه مثل اذ ظلموا و در
ادغام دال و تا مثل قد تبین و در ادغام تا در دال
و طا مثل اجیبت دعوتکما و قالت طائفة و در ادغام
لام در راء مثل قل رب و بل رفعه و در ادغام طا در تا

١٣٥

عناري لكلام الضد جرأى ... علنا لا تكون على حد جرأى
لزينك بالحزين بيوم جرأني ... وارأوبك المراد بالحساب

عشق قلبي سيد النجم بالغرب ... ويصبو لجفا الصوام بالغرب
بين عنا طبق الاقراق بالغرب ... ولو انهم يمنون العذاب

بسم الله الرحمن الرحيم

این مختصر از [illegible] مشتمل است بر مقدمه و پنج فصل و خاتمه اما المقدمه در دو آداب [illegible] قبل از شروع و [illegible] است و اعلام و اقسام وقف ... اصل [illegible] از قراءت واجبست ... [illegible] قرآن ... [illegible] حروف ... و حفظ الوقوف یعنی ادای حروف از مخارج با جمیع صفات ... و رعایت وقوف ... وقف نزد قرا چهار قسم است تام و کافی و حسن و قبیح تام آنست که کلام ... لفظا و معنی تمام شده ... تعلق لفظی و معنوی ... نباشد و کافی آنست که ما قبل او با ما بعد تعلق معنوی ... تعلق لفظی نباشد و حسن ... عکس آنست و قبیح عکس ... است ... در حالت اضطرار جایز است ... فصل اول در بیان مخارج حروف و ذکر بعضی از صفات محتاج الیه ... مخارج حروف ... قراء ... است اول جوف است و آن مخرج واو و یای مدیست ۲ اقصی حلق است و آن مخرج همزه و هاست ۳ وسط حلق است و آن مخرج عین و حای بی نقطه است ۴ ادنی حلق است و آن مخرج غین و خای نقطه دار است ۵ اقصای زبانست و آنچه ... مخرج قاف است ۶ پائین تر از آن و آن مخرج کاف است ۷ وسط زبانست و آن مخرج جیم و شین است و یای غیر مدیست ... ۸ ... زبانست ... ۹ ... ۱۰ ... ۱۱ ... ۱۲ ... ۱۳ ... مخرج طا و دال و تا است ...

شدة النجى واضنوا المقدده ... مدعى لدمع المخاصم عدده
ما طبع ابو سلطان يا خذ عدده ... منظر بنزول الدمع والطوفان

يا غيض الله ... جمع على جمع العدى ...
... ذا دعى لواحد بالجود ...

١٤٤٤ ... ٢٠٧ ...

[illegible]